

Svetozar B. Botev, Valya M. Simeonova,

DEVELOPMENT BULGARIAN ARMY FULL INTEGRATED LOGISTIC SYSTEM

Svetozar B. Botev, Valya M. Simeonova

*Joint force command, Bulgaria, Sofia, sitenaz@abv.bg
valiasimeonova_sweet@abv.bg*

Abstract: *The existing Bulgarian army military full integrated interoperability logistics system gives management tool to analyzed and minimize charge for defense. Synchronized logistic and account record in all military units. Learning, development, invent, data base exchange, cooperate logistic and account records in one Enterprise resource planning ERP system, compare account records between Bulgarian information system BILS and used local account system used in military units.*

Keywords *Interoperability, development, account system, logistic system, Bulgarian army, military management*

Информационна система „Логистика на Българската армия“/ИС ЛБА/ съществува в Доктрината за логистика на Българската армия, която е в приоритетите за развитие на всички управленски нива в министерството на отбраната/МО/ и БА и е ориентирана изцяло към потребителите. [1] и [5]

Информационна система **ИС ЛБА** е съвкупност от взаимосвързани модули попълвани от специалистите във всички военни формирования и анализирани от управлението в МО.

Успехът при внедряването на ИС ЛБА може да има само тогава, когато в съвременното информационно общество, потребителите и управлението изграждат еднакви електронни бизнес модели за обобщаване на финансова и логистична информация. Естествена цел на ръководството на МО и България като член на НАТО е да развива ИС ЛБА за по-високо ниво на ефективност в управлението и създаване на оперативна съвместимост на МО и НАТО в многонационална среда по всички декларираните мисии на БА. В този смисъл ИС ЛБА е проект без алтернатива за всеобхватно повишаване на оперативната съвместимост и ефективността при управление на логистичните и финансови информационни потоци в БА и МО. [2]

Тенденцията в развитието на електронното управление като цяло в МО следва международния тренд за активно използване на цифрови данни във всички сфери на НАТО и ЕС. [4] Зависимостите при въвеждане на електронни системи в България, и в частност в МО, имат едни и същи проблемни въпроси: само наличието на техника не може да даде желаните електронни услуги; провеждането на обучение на персонал не може да задвижи в желаната бързина данните намиращи се в други разпръснати системи и не на последно място необмислени и недетайлно описани алгоритми за миграция на данните от използваните към новите информационни системи.

Проектът ИС ЛБА стартира през 2003 г. и преминава през различни фази на технологично развитие до 2013 г. Със заповед на началника на отбраната 134/30.06.2014 г. е въведена в реална експлоатация.

В МО напредъкът в развитието на ИС ЛБА се свързва основно с развитие и надграждане на елементи от инфраструктурата и основните информационни и комуникационни системи и техника и мащабни обучения на служители в ИТ умения за работа със ИС "Логистика на БА".

Първите стъпки по внедряване на ИС ЛБА във военните формирования стартират през 2013 година от дирекция „Логистика“.

В подкрепа на горните думи са фактите, че по тогавашния пилотен проект ИС ЛБА е получено комуникационно оборудване за **сто** работни места в цяла България и е осигурено разработване на основните бизнес процеси случващи се в логистиката на БА.

От 2003 г. до 2012 г. след няколко фази от развитието на проекта са проектирани, разработени и тествани основните бизнес процеси използвани в логистичното и финансово осигуряване на БА.

От 2012 г. до 2014 г. са обучени над 750 служители от логистичните и финансови звена в цялата БА, а въведеното формирование е само едно. Обучен разнороден личен състав от БА за работа с ИС ЛБА от 2014 г. до начало на 2019 г. 765 човека;

Обучен разнороден личен състав от БА за подготовка и мигриране на данните в ИС ЛБА от 2017 г. до начало на 2019 г. - 846 човека;

От 2013 г. до 2016 г. е въведено **едно военно формирование** с 2200 номенклатури. За една година от създаването на Сектор "Информационна система „Логистика на Българската армия“ при **Съвместно командване на силите /СКС/** е въведено едно военно формирование с 2500 номенклатури, без поддръжка от фирма „Рила солюшънс“. Със заповед на началника на отбраната 12.2016 г. се създава нов сектор ИС ЛБА от отдел „Логистика“ при Съвместното командване на силите. Няколко месеца след създаването си е въведено в експлоатация още едно военно формирование с около 3200 записа.

През началото на 2019 г., след близо две години, са въведени 2 военни формирования с 31500 номенклатури. Въвеждането на реални данни в ИС ЛБА има реален успех след създаване на изпълнителско звено в СКС. Наред с проблемите по скоростта за въвеждането с норми от 2 дни за формирование, технически несъвършено разработената система създава редица взаимосвързани проблеми при експлоатацията на реализираните модели в ИС "Логистика на БА". Всички технически несъвършенства се проявяват при реалната експлоатация на ИС ЛБА. Модификациите за системата започнаха и продължават да ваят, въпреки приетата на въоръжение ИС "Логистика на БА".

Състоянието при използване на ИС ЛБА може да се анализира от резултатите на всички участници, ползващи активно ресурсите ѝ. На този етап работят от 2014 г. - 24510 – София (със заповед на командира 48960 София от 05.07.2019г. работи само с ИС ЛБА), от 2017 г. - 42700 Сливен, от 2019 г. - 24350 Кочово, 24480 Ловеч, 48960 София и 42610 Козарско.

В бързината за изпълнение на утвърдените от началника на отбраната графици се омаловажават логистичните детайли, въвеждани в ИС ЛБА. Детайлите за логистиката са не по-малко важни от събраните през 2006 г. с МЗ и ПМС за въвеждане на двустранното счетоводно записване във военните формирования на БА. Практиката при въвеждането и трансформирането на данните от използваните до момента счетоводни продукти във военните формирования на БА ясно показва, че има съществени различия между изпращаните по команден ред логистични и счетоводни отчети и данните в ползваните продукти. Постигане на оперативна съвместимост между различни военни формирования без единна кодификационна система е невъзможно. Данните ѝ на този етап от развитието на ИС го доказват за пореден път. Един и същи артикул е заведен с различни номера, дори и в едно и също военно формирование, така също и между формированията. Създадената оперативна съвместимост с използването на ЕМК за сега не се е изгубила само при автоматизирана подсистема НИКЕ.

Полагането на усилия за максимално синхронизиране на работата на ИС ЛБА и прилагане на „Служебното начало“ при въвеждане на данни за различни взаимосвързани операции ще доведе до намаляване на субективни грешки. ИС ЛБА предостави ефективно решение за осъществяване на принципа на „Служебното начало“, състоящ се в еднократно събиране и многократно

използване на информацията в цялата йерархия на БА и МО. На този етап в развитието на ИС ЛБА „Служебното начало“ е частично залегнало и се налага въвеждане на една и съща информация многократно, което води до възможност за субективни грешки.

Оперативна съвместимост

Съществува съществен проблем с постигане на оперативна съвместимост в работата на сега използваните счетоводни продукти помежду си в обща йерархична цифрова среда и често е невъзможно постигане на интегритет на получени отделни проектни резултати и постигане на висока ефективност в управлението на БА и МО. Това се дължи до голяма степен на липсата на системен подход при провеждане на процеса по въвеждане на данни в ИС „Логистика на БА“, което да позволи централизирано налагане на стандартите за оперативна съвместимост, както и координиране дейността на оперативно отговорните звена в управлението на БА и МО. Неадекватното оперативно състояние на ИС ЛБА е не само вътрешен проблем за МО, но и за поетите ни ангажименти за оперативна съвместимост с електронни системи в НАТО (NSPA ползващ NSN). Използване на ЕМК като справочна информация и преминаването към NSN с МЗ- ОХ 1082/13.12.2001 г. доведе до информационен вакуум при кодифицирането на наличните и до момента изделия без NSN номер. Има добри примери за частична оперативна съвместимост на финансовите данни обобщавани в щаба на ВВС по електронен път от счетоводен продукт Алгос (ежемесечен отчет по сметки/параграфи). На този етап в единен номенклатурен списък ЕНС брой номенклатури с NSN – е около 0,01%.

Предоставяне на електронни услуги

Процесите с електронна идентичност и електронният подпис не са развити и усъвършенствани в ИС ЛБА, което изключително много затруднява хората при използването на всички налични електронни услуги в МО. Липсата на универсална електронна идентичност е от съществено значение за цифровизацията като цяло. Електронният подпис не се използва от ИС ЛБА и на този етап от развитието си.

Съгласно МЗ 137/06.03.2012 г.: чл. 7 ал.1 Първичния счетоводен документ е хартиен или магнитен носител и ал.5 замяна на подписи в първичните счетоводни документи с електронни по смисъла на Закон за електронния документ и електронен подпис ДВ бр. 34, чл. 25 ал. 3 Ценните образци първични счетоводни документи могат да се съставят и като електронни, като се спазват изискванията на Закон за счетоводството и Закон за електронен документ и електронен подпис.[5]

Единствения документ позволен за електронна обработка е книга за отчитане на материалните средства ПФСР 101.[5]

Все още не е постигнато пълно интегриране на данните във военните формирования от БА, използващи различни счетоводни системи и ИС ЛБА. Осигурена е свързаност с КИС ЩИТ на БА с малка част военните формирования, като се планира бъдещо инфраструктурно изграждане.

Факт е, че срочните отчетни донесения се обогатяват със специфично търсена информация (липсваща в ИС ЛБА) по административни указания и оригиналния подписан документ е носителят и за йерархията, което е сред основните причини, поради които структурите и потребителите в тях да не използват активно, предлаганите електронни данни въведени в ИС ЛБА.

Проблемни въпроси:

- Липса на съответно популяризиране на предлаганите услуги от ИС ЛБА и произтичащата от това слаба информираност на служителите използващи въведената логистична и финансова информация.

- Липса на йерархичен оперативен отчет по различни класове материални средства в ИС ЛБА;

- Слаба заинтересованост на всички нива на управление от данните в йерархичната структура;

- Липса на техническа информация за стандартни номенклатури от NSN.

Положителни страни

- Концентриране на финансово материалната информация на едно място.
- Възможност за обобщаване на огромен обем от информация.
- Анализирание и управление на логистичните и финансовите потоци.

Разработване на модификации обслужващи най-тежките звена, периодично обобщаващи движението както на финансови, така и на материални ресурси.

References

1. Доктрина за Логистиката в БА – МО, 2013 г.
2. Михайлов, Ж. Логистичната ИС на БА – проект без алтернатива. https://cio.bg/digitalizacia/2014/07/23/3440488_logistichnata_is_na_ba_proekt_bez_alternativa/
3. Националната отбранителна стратегия
4. Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2014–2020 г.
5. Счетоводен документооборот МЗ 137/06.03.2012 г.